

FIKİR

Fikir, Sanat ve Edebiyat.

PERVER

SAYI 39 EKİM 2022

“Hep bir şeyler içinde
Kaybolduk sessizce”

difa

Ey Türk Gençliği,

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler.

Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakru-zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

K. Atatürk

2017 senesinde başlattığımız "Geleceğimiz Kitapta" adlı köy okullarına kütüphane kurma projemizi 2 yıldır sürdürürken ülkemizdeki genç yazarların ülkesine seslenmesi için 2019 Ağustos ayı itibariyle Fikirperver Dergi olarak karşınızdayız. Amacımız gençlerin hislerini bu dergi vasıtasıyla yazıya dökmesidir. Keyifli okumalar dileriz.

Yazarlarımız

Asya Alin Arslan
Beyda Topan
BİLİMPERVER/ELİF ATAMER
Demet ANTEPÜZÜMÜ
Elif Güzel
Esra Akdaş
Hatice Çemrek Güler
Mehmet Ali Keskinkılıç
Merve Kakıcı
Mücahit Yurt
Rukiye Baştürk
Şehnaz Orhan
Tuğba Bademci

Sizden Gelenler

Büşra AYRANCIOĞLU
Hatice Çemrek GÜLER

Editörlerimiz

Merve KAKICI
Meryem ÇAYCI
Özgür AKTAŞ

Kapak İllustrasyon

Dilayda TURGUT

Tasarım

Sıla ERGÜN
Yaren GÜZELKARALAR

Sesli Dergi

Sılanaz KALENDER

Web Tasarım

Emre KIDIR

İletişim

Bengü KURU
Büşra AYRANCIOĞLU
Sevgi YÜKSEL
Sıla Naz KALENDER

2019 yılında ülkemizin gençlerinin isteklerini dile getirmek için oluşturulan Fikirperver dergi' de siz de yazmak isterseniz bizimle mail yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

39. sayı

Ekim/2022

fikirperverdergi.com

▶ Fikirperver Dergi

📷 🐦 fikirperverdergi

fikirperverdergi@gmail.com

Geleceğimiz Kitapta

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından köy okullarına kütüphane projesi bugün itibariyle ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

▶ Geleceğimiz Kitapta

📷 🐦 @gelecegimizkitapta

ZAMAN VE KILIT

Batmakta olan güneşin son ışıkları yüzüne vururken sakince yürüyordu. Gemi kornaları ve lodosun yapraklarla dansı arasında sahil boyunca ilerliyordu. Bu mütevazı orkestra eşliğinde yürürken yaşlı bir adama rastladı. Bu onun için ilginç bir manzaraydı. Yaşlı adam etrafı oyuklarla dolu bir taşla dikkatle inceliyordu. Yaşlı adamın yanına gitti ve gülerek "Sanırım epey kompleks bir taş belki de bunu NASA'ya veya CERN'e göndermeliyiz" dedi. Yaşlı adam gülümseyerek karşılık verdi, "Bildiklerimiz bir damla bilmediklerimiz bir okyanustur."(1)

Yaşlı adam bir eliyle denizi işaret ederken diğer elini cebine götürdü ve bir Dünya küresi çıkardı. Bunu bir hediye olarak kabul etmesini söyleyip oradan uzaklaştı. Genç adam, ihtiyarı selamladıktan sonra bir süre daha dolaştı. Ardından ay ışığı karşısında oynaşan balıklara rüzgâra ve ağaçlara veda edip evinin yolunu tuttu. Eve vardığında ilk işi yeni oyuncağını kurcalamak oldu. Parmaklarıyla meridyenlerin üzerinde zıplarken kendi kendine konuşmaya başladı, "Hangi saat diliminde olduğumuzu tespit edebiliriz. Her 15 meridyen 1 saate tekabül eder. Bir insanın ve cismin koordinatları bellidir. Peki ya duygularımız nerede? Mutlu, hüzünlü, neşeli, endişeli olduğumuz anlar, aşık olduğumuz zamanlar... Hangi meridyenlerin arasında? Hangi GPS cihazı bunları bulabilir? Birinden diğerine trenle uçakla gidebilir miyiz? Bunu bilmiyo-

ruz. Haritamız bile yok. Yeni kıtalar yeni elementler yeni gezegenler keşfettik. Belki duygular dünyasında keşfedilmeyi bekleyen kilitli meridyenler vardır. Ptolemaios Amazon Ormanları'na veya Madagaskar'a gidemezdi. Çünkü onun haritasında kilitli meridyenler vardı."

Küreyi masanın üstüne bırakıp uyumak için yatağına uzandığında kesin bir çıkarıma ulaşamamıştı. Çünkü bu en az sahildeki taş kadar çetrefilli, karmaşık bir meseleydi. Kendimizi tanıyabilmek için bir keşif seferine çıkmak gerekir. Bu yolculukta pusulamız doğa yasaları olacaktır. Zira davranışlarımız, duygularımız, mizacımız evrimsel mekanizmaların izlerini taşır. Atalarımızın hatıraları, günlükleri, sefer defterleri genlerimizde saklıdır. Belki de âşık olmayı, korkmayı veya endişelenmeyi beceremeyen insanlar yok olduğu, toplumdan ayıklandığı için bu duygulara sahibiz. Bu yüzden evrimsel psikolojinin kılavuzumuz olduğu hususunda kuşkuya yer yoktur. Ancak genlerimizin ifade ediliş biçimi çevreyle etkileşime bağlıdır. Mesela sevgi dolu bir insan, içinizde, izi paleolitik çağın derinliklerine kadar sürülebilecek bir duygunun ortaya çıkmasını sağlayabilir. Yahut bir futbol müsabakası sırasında kendinizi tropikal ormanlarda cereyan eden bir kabile savaşı içinde hissedebilirsiniz. Doğanın çalışma prensipleri gerçekten büyüleyicidir.

* 1: Isaac Newton

Mücahit YURT

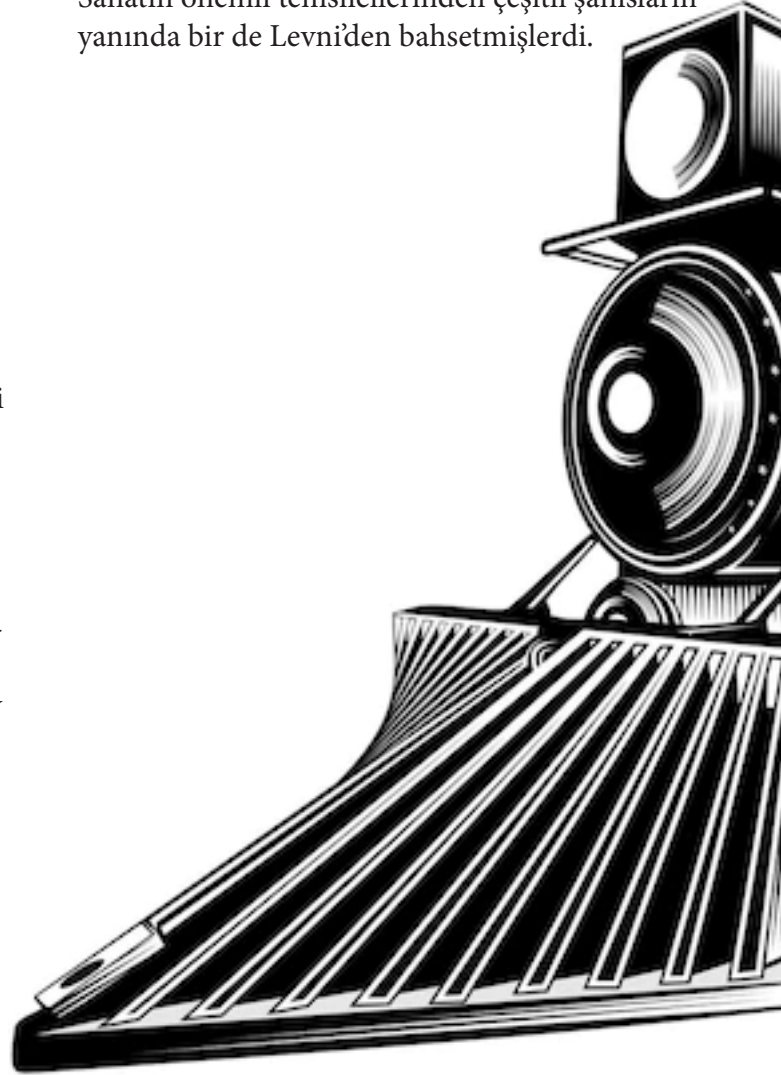
EMANETÇİ

Tırnak batması nedeniyle ağrıyan ayak baş parmağına rağmen ayakkabısını hızlıca giyip apartmanın merdivenlerinden inerek sokağın aydınlığına karıştı. Son sürat tramvay durağına doğru gidiyordu. Mithatpaşa İstasyonu için son 150 metrelik yolu kalmıştı. İşe geç kalmak istemiyordu, ağrıyan ayak baş parmağına rağmen. Tam da tırnağın batacak günüydü. Ama şaşmamalı. Akşamın dar vaktinde alalacele keserse olacağı buydu. Üstelik ilk defa da olmuyordu. Ne zaman ki sıfıra sıfır kessin tırnağını, derisine muhakkak batardı. Bu acıya rağmen dipten kesmek onun vazgeçilmeziydi. Ne elde ne ayakta uzun tırnak sevmiyordu. Azıcık uzun olsa dahi... Bu bir şeyleri sevme ya da sevmeme huyu yüzünden şu an ayağının ağrısıyla yürüdüğü bu yolda, geriye kalan metreleri sayıyordu işte. Son kırk metre... Son yirmi metre... Tramvay durağı uzaktan görünmüştü. Gelecek seferin kalabalık olmaması için dua etti. Oturmak istiyordu. Ayakta duracak mecali yoktu.

İstanbul'un en sevdiği ulaşım araçları tramvay ve vapurdu. Tramvayla ağır ağır ilerlerken etrafı izleyerek kurduğu hayallerin ve yaptığı planları başka bir atmosferi vardı. Ya vapurlar... İster Anadolu ister Avrupa Yakası'na bakan tarafta oturarak, hayallerine de modernist ya da gelenekçi şekiller verebiliyordu. Kadıköy Tren Garı'nı gördüğünde hissettiği duygularının kurdurduğu hayaller ile Kız Kulesi'ni gördüğünde hissettiklerine paralel oluşan planları aynı olmayacaktı elbette ki. Mekânların atmosferi fikirlerinin de şekillenmesinde rol oynuyordu.

Mansur'un tramvay durağına gelmesiyle Zeytinburnu'ndan gelen aracın durağa yanaşması bir oldu. Acaba bugün şanslı gününde miydi? Bir de tramvay boş olsa, diye geçirdi içinden, "En azından benim oturabileceğim boş tek bir koltuk olsa..." Ve evet, tramvaya biner binmez sol tarafındaki o boş koltuk Mansur'a göz kırptı. Maratonda yarışircasına parmağındaki ağrıya rağmen çeviklik göstererek o boş koltuğa oturmak için atıldı. Ve gözünde şu an en rahat yermiş gibi görünen o boş koltuğa kuruldu; "Hadi bakalım, bu tramvay konusunda işlerin bu kadar yolunda gitmesi pek normal değil. Umarım bu şansım günün geri kalanında da devam eder," diye geçirdi aklından.

Bugün duyduğu acıdan etrafı izleyesi yoktu. Her sabah ve akşam etrafı izleyerek daldığı o hülyaların tadını çok sevse de bugünkü ruh hali buna uygun değildi. Bakışlarını aracın içindeki yolculara çevirdi. Bir yandan arkasındaki yolcuların konuşmalarını dinliyor, bir yandan insanlar hakkında fikir yürütmeye çalışıyordu. Arkadakilerin Sirkeci'deki incik boncuk cenneti olan o hana alışverişe gidiyor olduklarını anladı. Ama konuşmalarında ilgi çekici bir şey yoktu. İncik boncuk, ip, kumaş gibi ıvır zıvırcıydı bunlar. Müşterinin sipariş verişinden, yetiştirme tarihlerinden bahsediyorlardı. Oysaki renklerin dünyasından, geleneksel tasarımlardan, mesleğin vazgeçilmezlerinden ve geleceğinden bahsetseler, kulağını kabartarak dinleyecek olan Mansur'u, bu konuşma varacağı durağa kadar oyalardı. Hâlbuki iki hafta önce ne de güzel bir sohbetin kulak kabartıcısı olmuştu. Tam önündeki koltuğa zarif giyimli, narin tavırlı iki bey oturmuş tüm yolculuk boyunca yaptıkları minyatür sanatını konuşmuşlardı. Sanatın önemli temsilcilerinden çeşitli şahısların yanında bir de Levni'den bahsetmişlerdi.

Onun eserleriyle minyatürde gelinen noktadan, renklendirmedeki ustalığından, kendilerinin kimlerden ilham aldıklarından... Bu beyler sanki 17. yüzyıldan çıkıp gelmiş, bula bula da Mansur'un önündeki koltuğu bulmuştu. Mansur o zaman dinlediği bu konuşmanın kendisi için verilmiş bir seminer niteliğinde olduğunu düşünüp gülümsemiş, bu iki şahsına münhasır zatın kendi önünde oturmasından faydalanıp sohbetlerinden tek bir kelime dahi kaçırmadan dinlemişti. Şimdi ise etrafında dinleyebileceği kaliteli bir konuşma duyamıyordu. Gençlerin çoğu kulaklıklarını takmış, bambaşka bir âlemde gibi yolculuklarını sürdürüyordu.

Bugün kendini oyalayabileceği bir malzeme bulamadı. Gelen geçenin basmaması için geriye doğru atarak korumaya çalıştığı ayağının ağrısıydı buna biraz da engel olan. Önlere doğru ilerlemeyi düşündü ama boş koltuk bulamama korkusuyla vazgeçti. Tam bu sırada telefonu acele acele çaldı. Sabahın bu saatinde arayanı olmazdı. Cebinden çıkarmaya çalışırken telefonu düşürmesi Mansur'un daha da paniklemesine neden oldu. Telefonu düştüğü yerden almaya çalışırken arayanın iş arkadaşı olduğunu ekranda yazan ismi okuyunca anladı. Karaköy'deki çalıştığı bu iş yerine girmesinde katkısı olan arkadaşıyla arayan. Alkan, iş yerinde eleman ihtiyacı doğunca Mansur'a haber vermiş, bir an önce patronla görüşmesini sağlamıştı.

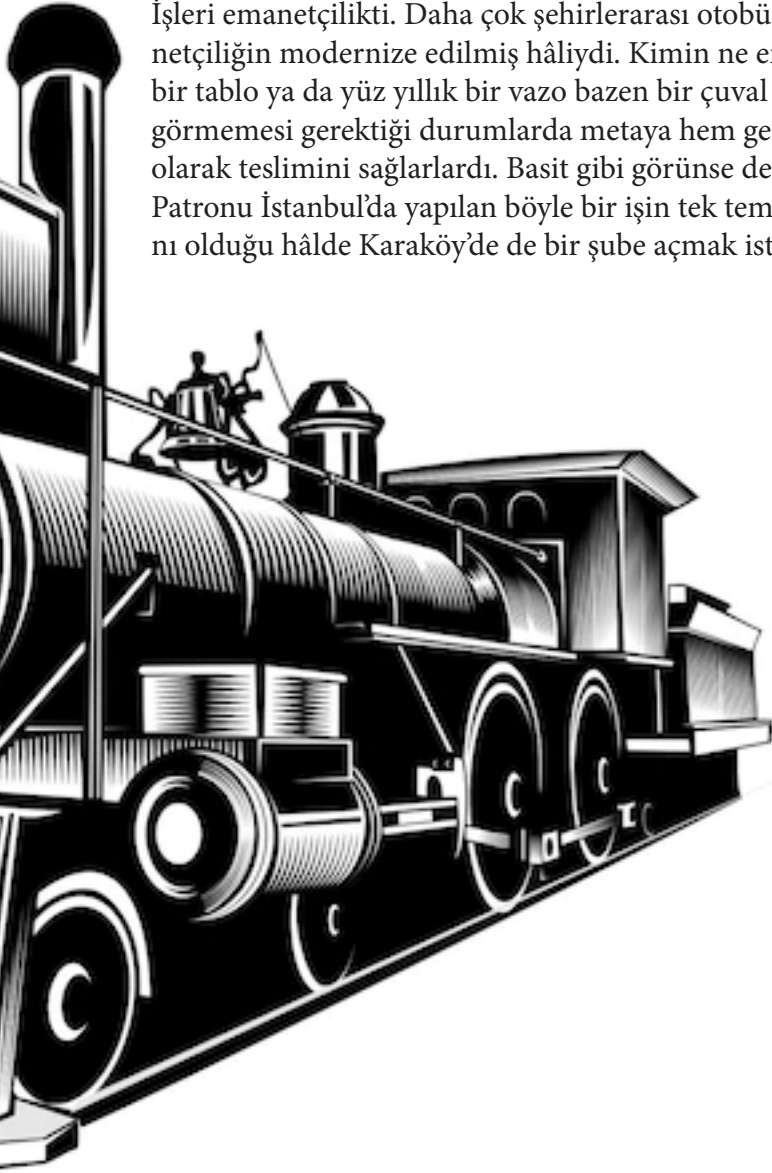
İşleri emanetçilikti. Daha çok şehirlerarası otobüs terminallerinde örneğine rastladığımız emanetçiliğin modernize edilmiş hâliydi. Kimin ne emanet bırakacağı belli olmazdı; bazen değerli bir tablo ya da yüz yıllık bir vazo bazen bir çuval ceviz. Bazen de alıcının satıcıyı satıcının alıcıyı görmemesi gerektiği durumlarda metaya hem geçici süreli emanetçilik yaparlar hem de aracı olarak teslimini sağlarlardı. Basit gibi görünse de sorumluluğu fazla, hikâyesi ise ilginç bir işti. Patronu İstanbul'da yapılan böyle bir işin tek temsilcisiydi. Kendisinin bu iş kolunda üç dükkânı olduğu hâlde Karaköy'de de bir şube açmak istemiş, orayı çekip çevirecek de birine ihtiyaç

duymuştu. Alkan'a güvenen patronu, onun tavsiyesiyle Mansur'u da değerlendirmiş, işin üstesinden gelebileceğini anlayınca Karaköy şubesinin sorumluluğunu Mansur'a devretmişti.

Günaydın Alkan, diyerek telefonu açtı Mansur. Alkan'ın konuşmasını dinlerken ciddileşen yüzü ve uzaklara doğru çakmaklaşan bakışıyla Mansur'un pek de hoş olmayan haberler aldığı her hâlden belliydi. Konuşma bittiğinde telefonunu çıkardığı cebine tekrar yerleştirdi. Yanında oturan, gözleri kapalı, kulağında kulaklıkla başını cama yaslamış olan iri yarı gence, kendisini duyamayacağını bildiği hâlde içine kaçmış bir sesle "Yanmış," dedi. İki soluk alıp verdikten sonra tekrar etti "Yanmış."

Batan tırnağının acısı nedeniyle topuklarına basarak kalktı. Öne doğru ilerlemeye çalışırken "Yanmış," sözcüğü tekrar dudaklarından döküldü; "Yanmış..."

Rukiye BAŞTÜRK

BARIŞ AKARSU: HEP GÜZEL OLMANIN ALTIN FORMÜLÜ

Hep güzel olmanın formülü sende, bir de anahtar olmalı onu çözecek.

Çok genç yaşta aramızdan ayrılan Rahmetli Barış Akarsu'nun hatırasını burada konu etmek oldukça zor. Onun hayat yolculuğu kısa sürdü ama bıraktığı iz çok derin ve bugünlere ilham oluyor. Rahmetli Barış Akarsu bir TV programında sevenlerine şöyle bir mesaj veriyor: “Sevgiyi yüreklerinizden eksik etmeyin. En büyük anahtar sevgi. Sevgiyle kalın.” Rahmetli Barış'ı sahnede büyüten; yüreğindeki en büyük anahtar olan sevgi, güzellik, onu besleyen seyircinin alkışı, hayranlarının ilgisi, coşkusu oldu. Sevenlerinden, dinleyenlerinden, seyircisinden beslendi, büyüdü, güzelleşti, zenginleşti ve kısa sürede müzik kariyerinin zirvesine yolculuk yaptı.

Rahmetli Barış Akarsu TRT'de bir programda kendini şöyle anlatıyor: “Ben aile adamıyım. Aile kurmak istiyorum. Çocukları çok seviyorum. Çocuklarımın sahne- de ‘Baba’ diye yanıma geldiklerini düşünüyorum. Çocuklarla saatlerce sıkılmadan oynayabilirim. Onlarla böyle bağ kuruyorum. Çocuklara ‘Benimle oynar mısın?’ diye teklifi ben sunuyorum. Reddediyorlar bazen, bu da çok hoşuma gidiyor. Çocukluğumu çok güzel yaşadım. Çocuk yürekli olmalı. İnsanın içindeki çocuk bu. Zor değil bu, sadece içine döneceksin. Yaşamayı bileceksin. Ailem için çok şanslıyım. Kız kardeşim var. Büyüyünce kız kardeşime karşı koruyuculuk ve sevgi başladı. Kız çocuklarını çok severim. Anne ve babamın ilişkileri çok iyiydi. Babam beni hep destekledi. Yap dedi. Müzikle uğraştığım için bana saz ve org, daha sonra gitar aldı. Hepsini ben istedim. Kumsalda gitar çaldım. Ankara'ya gidiyorum çalışmaya dedim, git dedi babam. O bana hep güvendi. Ve daha sonra sahne hayatı başladı. Kumsaldan geldim şimdi buradayım. Yalancı Yârim dizisinde oynadım. Ancak yalanı sevmem ve yalan söylemem.” Programın sonunda da sevenlerine mesaj olarak şunları ekliyor: “Sevgiyi yüreklerinizden eksik etmeyin. En büyük anahtar sevgi. Sevgiyle kalın.”

Barış Akarsu başka bir röportajında şöyle diyordu: “En büyük hayalim albüm çıkarmak ve büyük kitlelere, kalabalıklara şarkı söyleyip aynı yüreği aynı heyecanı yaşamak” ve ekliyor, “Oyuncu olmak için eğitim şart. Her şey için eğitim şart. Ancak her şey duygudan geçiyor. Müzisyen olmak için de duygu olması gerekiyor, tiyatrocu olmak için de... Sadece eğitimle olacak şey değil” diyerek, işine duyguyu katmanın önemini ve gerekliliğini nasıl da güzel özetliyor. Yıllar önce Barış'ın söylediğini yazar Azra Kohen Aeden kitabında şöyle ifade ediyor: “Yaşanmışlıkların kimyasal formu duygu iken, matematiksel formu müzik değil miydi?” Rahmetli Barış Akarsu, genç yaşında anahtar dediği sevgi temelli yaşadığı duygularını, matematiksel olarak müziğe dönüştürdü ve bugüne kadar taşıdı.

Bir hayalim daha var, sinema filmi çekmek, diyor ancak hem doğum gününü kutlamak hem de bir etkinliğe katılıp gelirini lösemili çocuklara vermek için gittiği Bodrum'da geçirdiği trafik kazası ile aramızdan ayrıldı. Ne doğum gününü kutlayabilirdi ne de defalarca yaptığı gibi çocuklara umut olabildi. Hayali olan, kendisi oynayamasa da anısına yapılan "Barış Akarsu-Merhaba" filmi 18 Kasım 2022'de gösterime girecek.

Rahmetli Barış'ın geçtiğimiz yıl kaybettiğimiz annesi sevenlerinin de annesi olmuş. Ziyarete gelen herkese annelik yapmış. Rahmetli annesi "Beni yalnız bırakmadı sevenleri, oğlumun sayesinde dünyanın annesi oldum. Sevenleri hep bana anneciğim diyorlar. Oğlumun çok sevdiler, ailesini de anne baba yerine koydular. Ben onların annesiyim, manevi annesiyim" diyor.

Rahmetli Barış Akarsu, sevenlerinin kalbini, ilgisini, en büyük anahtar dediği sevgi ile samimiyet, dürüstlük ve tükettiğini üreterek, eser bırakarak, yerine koyarak, yargılamadan, yargıladığı düşüncelerin yerine yenilerini üreterek kazanmış bir sanatçı. Erken yaşta aramızdan ayrıldı. Ama arkasında kocaman bir iz bıraktı eserleriyle, kişiliğiyle, duruşuyla, toplumsal olaylara, hayata ve yaşama katkısıyla... Çok genç yaşta aramızdan ayrıldı, hayat yolculuğu kısa sürdü, ama bıraktığı iz çok derin. Sevenlerine kapılar aralamak için bir anahtar vererek gitti, sevgi anahtarını verdi. Tüm programlarının sonunda verdiği mesajını onu anmak için buradan bir daha verelim, "Kalbinizden sevgiyi eksik etmeyin. Çünkü sevgi her şeyin anahtarıdır. Birbirinizi sevin."

Barış Akarsu'yu yazarken ondan aldığım referansla ve ilhamla günümüzle ilgili birkaç tespitte bulunmak istiyorum. Bu yazıyla Barış'ı sadece şarkılarıyla tanımayıp, içi insan sevgisi, doğa sevgisi dolu, can ve canlı sevgisi dolu Barış'ı tanıma fırsatı da buldum. Aynı gün doğduğum, burç ikizim rahmetli Barış, hayata katkı için yaşama kattığın değer için bugüne iz bıraktığın için bu yazıya ilham kaynağı olduğun için sana ve seni dünyaya getiren anne ve babana binlerce teşekkür ve rahmet olsun.

Güzel olmanın altın formülü: Sevgi, berrak zihin, samimiyet, içtenlik, yüce gönüllülük, iyi niyet ve iyi kalplilik, kendine dürüst olma ve hayata dürüst olma değil midir? Kendini sevmektir. Kendini seven, insanları da sever, hayatı da... Her canı ve canlıyı, doğayı sever. Bilirsin ki; bırak seslice kötü bir şey söylemeyi, kalbinden geçersen, o gider muhababını bulur ve ona ulaşır. İşte formül içini ve dışını her daim iyilikle, güzellikle donatmaktadır. Dilini sevgi, barış ve iyilik üzerine kurmaktadır.

Dil insanın evidir. İnsan dili konuşmaz, dil insanı konuşur. Kızgınlıkla dahi, birinin arkasından konuştuğunda, önce kendinden sonra ondan özür dilemektir. Önce kendinle iyi olacaksın, barışık olacaksın, dürüst olacaksın. Sen iyiyken herkes iyi, derdi rahmetli annem. İyiliğe önce kendinden başlamalısın, yaşamda güzel hep güzel olmanın formülü bu. Yaşamın yanında olarak yargılamadan insanları anlamaya çalışacaksın. Gülen gözlerle bakıp, kendine güvenecek ve hayata katkı sunacaksın. Üretecek, tükettiğini yerine koyacaksın. Paylaşacaksın ve bunları hesapsızca yapacaksın. Aklının arkası görünecek, göremeyenleri de ağırlıklarını taşımamak için affedeceksin.

Yazıya başlığı öneren ve büyük katkısı olan çok sevgili arkadaşşıma teşekkür ediyorum.

Sevenlerini, anahtar dediği sevgiye emanet eden rahmetli Barış Akarsu'ya saygı ve özlemle...

Mekânın cennet olsun.

Mehmet
Ali
KESKİNKILIÇ

MELANK GÜN

Yataktan kalkıp kalkmamakta gene çok tereddüt ettim. Bazen saatler boyu bu kararı vermek için düşünmek, onca beyin gevezeliklerim içinde beni en az yoran düşünceymiş gibi geliyordu. Tek pencereyi iki yataklı küçük odadan yürünebilecek en ağır adımlarla ayrıldım. Balkondan, denizin ufak dalgalarının sesi şırıltılar hâlinde kulağıma geliyor, eylülün havası, bulutların güneşle dansını izler gibi rüzgâr ile eşlik ediyordu.

Genç bir kızken yazları geldiğimiz bu eve şimdi böyle tek başına, terk edilmiş, solgun, yoksun, ve melankolik bir hâlde gelmek tuhafıma da gitmiyor değildi doğrusu. Balkona kahvem ve sabahlığımla çıktım. Kenarına dayandığımda yukarıdan görünen birkaç zeytin ağacı, solgun yüzlü deniz ve onların yorgun sesleri, yalnızlığımla huzursuz etmiyor, aksine içimin devinimini somut hâle getiriyordu. Ruhumun bu sallanma hâli, yaşadığım kayıpla birlikte hiç durmamış, bir zemin bulamamıştı âdeta. Acılarım birbirlerine kendilerini tanıtıyor, içimdeki odalarımın kapıları takdim merasimlerinin ardından kapanıyordu. Birbirleri ile yarış hâlindeydiler sanki.

Ne ara bu hâle geldim? Birden mi düştü ruhum, tam bilemiyorum ama bildiğim bir şey vardı ki o da yıkıntılarımı resmettiğim zaman, tüm çıplaklığı ile kendimi görmek ve ne kadar silinmiş olduğuma işaret etme korkuma şahit olmaktı. Bilmek ile görmek arasında torpil geçtiğim şey, bana ayakta kalmam için yardım edecek olandı aslında.

Odadaki, getirdiğim fırçalarımı tuvalimi düşündüm de... Hemen odanın kapısını kapamak geldi içimden.

KOLİNİN CESİ

Osman'ın kazasını haber veren telefondaki sesi aradan üç ay geçmesine rağmen hâlâ unutamadım. Çığlık atmak istemiştım ama hiç sesim çıkmadı ya da o kadar bağırdım ki ses duvarları onu gerçek yaşama geri getiremedi. İçimden kopan parçanın yerini boşluklarda gördüm hep. Sokaklarda, evlerde, insanların yüzlerinde, yediğimde, içtiğimde, yatağında... Hiç dolmayan ve doldurulmayan türlü nesnelere, birer hayalet dönüşüp beni işgal etmeye başlayınca buraya kaçtım, sadece kendimi yanıma alarak.

Cenaze töreni, merasimler, anne ağıtları, baba yakarışları ve sevgilinin kulakları sağır eden sessizliği içinde geçen zamanda, kendi payıma düşen derin suskunluk beni korumuştı aslında. Tesellilerin aynı söylemleri, tevekkel olmanın gerekliliğinin bende uyandırdığı zamansızlık, yazgı edebiyatları ve varoluşun hiç sonlanmayacağına dair şehir efsaneleri... Tüm bunlar benim daha da gömülmeme ve kapanmama neden olmuştu. Onun ölümünden sonra hissettiğim manasızlığı resmetmeye çalışsam sanki bir mana hâline gelirim diye duyduğum korku, suçluluk duygularına ve resim fırçalarını elime almama engel olmuştu.

Üretmenin şifa etmediği, gereksiz çaba olarak gördüğüm bir dönemim başlamıştı artık. Hiç bitmeyecekmiş gibi gelen, sınırsız, sonsuz, kapsayıcı, derin ve kapkaranlık...

Geceleri ancak sabaha karşı uykuya dalabiliyordum. Dolunay alacakaranlığında balıkçıların denize attıkları ağların yumuşak sesi, teknelerindeki uzak türküler, yakınlaştıklarında sigaralarının kızılılığı ve her

zaman ayık durma gayretleri, güneşin doğma hızına yetişmeden işlerini bitirme çabalarına dönüşüyordu. Yaşam; balık kokan elbiseleri, güneşten kavrulmuş kırmızı kara yüzleri ile eve dönüşleri, sıcak demlikteki çay ve ev özleminin kokusu, kızıl, kahve saçlı yumuşak seslerle huzura kavuşulan bereket günlerine hep hazırlıktı onlar için. Benim içinse yaşam, tamamlanamamışlığın yükü ve çaresizliğimin hesap sorulamaz hâlimden oluşuyordu.

Günler geceleri burada hep aynı şekilde kovalıyor, Osman'ın ölümünden önceki bu rutinden sanki habersizmişim gibi yaşayan ölü de olsam doğanın bu umursamaz, kendi başına buyruk hâli beni büyülüyordu. Onun yokluğu ile oluşan farkındalığının kıymeti hakkında çok net bir kanıya varamasam da farkettiklerim kontrolün bende olmadığı duygusunu fazlası ile bana verdi.

Gözümü yana kaydırduğımda balkonda gördüğüm o küçük gri radyo, sanki açılmamışken bile melodisini getirdi uzaklardan bana....

Babamın bu balkonda anason kokan ufak masasındaki yalnızlığı, gri radyosu ile tamamlanır, yakamoz hareketlerini sayar gibi dikkatle denize bakardı.

“Şarkılar seni söyler

Dillerde nağme adın

Aşk gibi

Sevda gibi

Huysuz ve tatlı kadın...”

Terk edilmişliğin ızdırabını gururla içinde saklar, kederli olduğunu iri gözlerinin iyice kararmasından anlardım. Hiçbir zaman mutlu edemediği kadına ulaşamamazlığı, radyosu, yalnızlığı, nedenleri, yaptıkları ve hiç yapamayacakları ile yaşamı kabullenememesi, benimse sadece onu uzaktan izlememle hayatımı anlamlandırmama kadar ilerledi. Soramadım, sarılamadım, alamadım onu kendime, yanımda iken âdeta kavuşamadım...

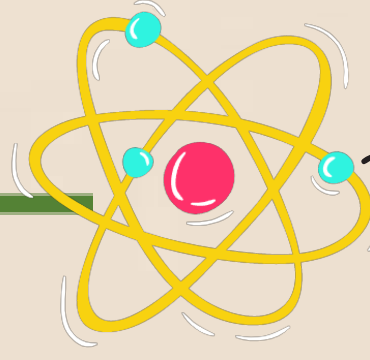
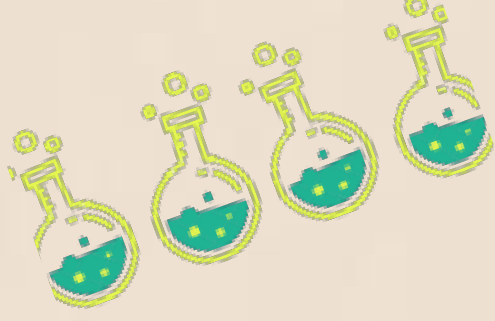
Ulaşamadığım ve kaybettiğim bu erkekler yaşadığım bu evde buluştular günlerce. İkisiyle de bana yaşattıkları özlem duygusu için kavga ettim. Onlardan beni çaresiz ve yasal bıraktıkları için hesap sordum bölük pörçük uykularımda. İkisi de sessiz dinledi benim gürültümü, her zamanki yavaşlıkları ve soğukkanlılıkları ile. Bana verdikleri umut, onların kopardıkları yaşam sevinçlerim, kolumun kanadımın kırıklığı, aynadaki solgun görüntüm, daha da büyümüş kara gözlerim, beyaz suratım

için mücadele ettim günlerce o iki adamla.

İçimde bir şeylerin cevabı olmasa da sorular metinlere dönüşmüş gibiydi günler geceler sonra. Bu hesaplaşmalarım ne kadar zaman sürdü bilmiyorum. Güneş hep doğdu ve hep battı gözlerimde. Balıkçıların, kendilerini deşifre edecek dolunay bulamadıkları herhangi bir gecenin sabahında, üstümdekileri çıkardım, yeni kazak ve eşofmanımı giydim. Tuval ve boyalarımın olduğu odanın kapısını açtım. Hayaletler gitmişti artık o odadan. Tuval o kadar beyaz göründü ki gözüme, tabureme oturup sabırsız fırçalarımı oynatmak için reproduksiyonlarıma baktım ve hemen onu gördüm. Edvard Munch “Melankoli” eserini resmetmeye başladım. Kaygımı, hüznümü, dehşetimi içimden çıkarıp artık bana hem tanıdık gelen hem de yüzleşebildiğim duygularımı huzur içinde âdeta sanatçı ile çizmeye başlamıştım bile.

Şehnaz ORHAN

BİLİM

FURKAN ÖZTÜRK'LE RÖPORTAJ

Merhaba Furkan, bize biraz kendinden bahseder misin?

Merhaba, 26 yaşındayım. Bilkent Üniversitesi'nden mezun oldum. Bir fizikçiyim. Harvard'da doktoramın beşinci senesindeyim. Hayatın başlangıcındaki çeşitli problemleri çalışıyorum. Özellikle de biyolojideki moleküler simetri kırılmasının kökeni -origin of homochirality, homokiralitenin kökeni- üzerine çalışıyorum.

(Problemin içeriğine Furkan'ın YouTube kanalından erişebilirsiniz.)

Homokiralite problemine karar vermedeki etkenler nelerdi?

Lisanstayken de hayatın başlangıcı üzerine çalışmak istiyordum. Bununla beraber Erwin Schrödinger'in 'What Is Life' kitabı bende etkili olmuştur. Fizik okuyup, sonrasında hayatın başlangıcı konusunda çalışan birçok insanı da etkilemiştir bu kitap. Mesela fizikçi Francis Crick'i, DNA'nın yapısını çözen insanlardan bir tanesidir. Venkatraman Ramakrishnan da etkilenmiştir, kendisinin de Gene Machine isimli bir kitabı var. Doktorası teorik fizik üzerinedir ve o da Schrödinger'i okuyup, etkilenip, ribozomun yapısı üzerine çalışmaya başlamıştır. Bir de benim bu problemi biyolojideki bir fizik problemi olarak görmem etkili oldu ve tabii çok uzun süredir ortada olan ve önemli bir problem olması etkili. Çok ilginç bir problem, yani bu problemi birine açıkladığınız zaman ilginç olduğunu anlaması için uzun uzun anlatmanıza gerek yok, kısa bir sürede açıklayabildiğiniz bir problem. Benim çalışmak istediğim problemler de zaten bu şekilde, anlaması basit ama temel olarak anlamadığımız şeylerden oluşan aynı zamanda da felsefi sonuçları olan problemlerle çalışmak ilgimi çekiyor. Bir problemi çözebilirsiniz, bu problem çok zor da olabilir ama bu problemi çözmemiz bizim tabiatla ilgili fikrimizi derinden değiştirecek mi? Çok az problem bunu yapabilir. Bu tarz şeyler de benim için önemli.

PERVER

Jim Rohn'un söylediği "İnsan en çok vakit geçirdiği beş kişinin ortalamasıdır" sözündeki bu beş kişi ya da olgu senin için nedir?

Herhâlde benim en çok vakit geçirdiğim insanlar ölü insanlar. En çok okuduğum insanlardan bir tanesi Goethe'dir. Beethoven da olabilir ama muhtemelen başka bir zaman sorulduğunda başka cevaplar da verebileceğim bir soru. Şu sıralar mesela Leslie Orgel, meşhur İngiliz organik kimyacı, onunla vakit geçiriyorum. Feynman'ın, Einstein'ın biyografilerini çok okudum...

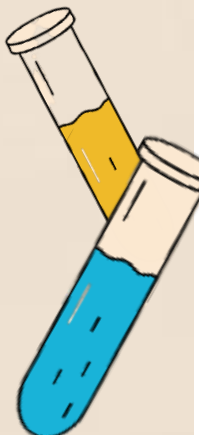
Tüm dünyaya bir söz söyleme şansın olsaydı bu ne olurdu?
Denemekten korkmayın ve çok çalışın.

İleride imkânlar dahilinde Türkiye'de yapmak istediğin projeler var mı?

Sosyal sorumluluk projeleri yapmayı düşünüyorum. Youtube kanalında beni takip eden belli insanlar var ve sayısından bağımsız olarak ilgiyle takip ettiklerini biliyorum. Az sayıda insan üzerine çok etki yapabiliyorsanız, o aslında çok sayıda insan üzerinde az etki yapmaktan daha iyi oluyor. Sürekli genç insanlar geliyor ardımızdan, onları bir şekilde bilinçlendirecek, çeşitli imkânlara erişimini sağlayabilecek projelerde yer almak isterim. Kitaplarla, müzikle, doğa bilimleriyle uğraşmak isteyen insanların bilinçlendirilmesiyle ilgili şeyler yapmak isterim.

Türkiye ve gittiğin ülkelerdeki eğitim ve herkesin bahsettikleri dışındasenin dikkatini çeken farklılıklar nelerdi?

Türkiye'de en çok dikkatimi çeken şeylerden birisi otoriteye saygının çok fazla oluşu. Bundan kastım sizden daha büyük ya da akademik olarak ileride olan birine asilik yapın değil! Bir bilimsel tartışma

ortamında herkesin fikri eşit derecede değerlidir, kimin söylediğinden ziyade fikrin değeri önemlidir. Yüzeysel şeyleri, mesela oturuş, kıyafet, duruş bunları konuşmak bilimsel tartışma ortamını zedeliyor. Bunlara önem verilmediği gün biz de tartışmaya başlayabilecek hâle geliriz ancak. Daha konuşurken insanlara ismiyle hitap edemeyişimizin de etkisi var. İngilizce konuşurken ben karşımda kim olursa olsun ismiyle hitap ederim ki zaten böyle bir kültür vardır. Hem de zaten insana isminden daha farklı bir şeyle neden hitap edeyim diye düşünüyorum, biraz garip geliyor. Bir de insana daha az değer verildiğini düşünüyorum. Her kademede insana. Sadece yüksek kademelerdeki akademisyenlere değil de bir kurumun işleminde faydalı olan herkese. Bir sekreter, çaycı ya da temizlik görevlisi... Bir kurumun iyi işlemesi için herkesin işini iyi yapması gerekli ve herkesin de hak ettiği değeri görmesi lazım!

Hem maddi hem de manevi olarak hayallerini gerçekleştirememiş birçok insan var. Onlara bir şey söyleme fırsatın olsa bu ne olurdu?

Cesur olmalarını söylemek isterdim ve bu tarz düşüncelerin bir kısım insanı da tembelliğe sevk ettiğini düşünüyorum. Ailenin, çevrenin elbette insanın ileride nereye geleceğini etkilediğine inanıyorum ama insan nerede büyümüş olursa olsun içinde olduğu ortamın çok daha üstüne çıkabilecek potansiyeli taşıyor kendisinde. İnsanların yaptıkları onlara miras kalıyor gibi düşünmesinler çok çalışsınlar, cesur olsunlar.

Kendini ileride nerede görüyorsun? Hangi çalışmaların içerisinde olmak isterdin?

Her şey kapandığı zaman, elli altmış yaşına geldiğimde insanlar “Bu insan homokiralite problemini çözdü” desinler isterdim.

Bir duygunun ya da olgunun matematiksel ispatını bulsan bu ne olsun isterdin?

Böyle bir şey olmaz ama işin esprisi için ‘aşk’ derdim.

Hayat senin için nedir?

Hayat benim için keyif almaktır. Ben neden fizik yapıyorum? Keyif alıyorum. Keyif aldığım için fizik yapıyorum.

Piyano çaldığını, sanatla ilgilendiğini biliyoruz. Çevrende veya ailede örnek aldığın birileri var mıydı?

Kendi merakımdan dolayı ilgileniyorum sanatla daha ziyade. Dinlediğim ve okuduğum insanları daha iyi anlamak için. Piyano çalmaya başlamak istememin sebebi de ben bu müzikten keyif alıyorum ama belli bir yere kadar anlayabiliyorsunuz kendiniz çalmadığınız zaman. Gerçekten daha iyi anlamak istiyorsanız kendinizin bu işle biraz uğraşması lazım.

Samimi cevapların için teşekkürler Furkan. Umarız hayallerine kavuşur ve her daim bilim ve iyiliğin yolunda ileriye doğru yürümeye devam edersin. Son olarak bir şeyler söylemek ister misin?

Çok çalışın ve pes etmeyin. Başarı, öğrendikleriniz size miras kalmaz. Bundan sonraki sahip olacağınız hiçbir şeye sahip olmak kolay olmayacak. Kıymetli olan çoğu şey -çoğunlukla- zor elde edilir. Dolayısıyla eğer bir şey sizi zorluyorsa bu genellikle doğru bir iş yaptığınıza işarettir.

Kalplerimiz ve ruhlarımız birbirine değdiğinde, yollarımız sabahçı kahvelerinde kesiştiğinde, her birimizin acısını müşterek acımız bildiğimizde, umut şehri büyüyecek. Ne zaman yorulsak hayattan, karşımızdakinin gözlerine bakmak yetecek, diyor çok değerli Kemal Sayar hocamız, Kalbin Direnişi adlı kitabında, Umut şehri isimli yazısında. Bu yazıyı okuduğumda, bazı değerlerimize ne kadar da çok hasret kaldığımızı hatırladım.

Çok özledik sevmeyi, sevilmeyi, telefonlar olmadan karşlıklı muhabbet etmeyi, komşularımızla biraraya gelmeyi, dertlerimizi sevinçlerimizi paylaşmayı, en önemlisi belki de güvenebileceğimiz limanları çok özledik. Herkes hayalinde bir umut şehrini barındırıyor. Herkesin kendine ait bir umut şehri var. Kimsenin üzülmediği, kavgaların, savaşların, yoksulluğun, açlığın, hastalığın, esaretin olmadığı bir şehir... Kimi o şehirde sevilmenin ve sevmenin en güzel hâlini yaşar kimi ağlayarak geçirdiği günleri geride bırakıp şen kahkahalar atar, kimi hastalıktan kurtulup sağlığına kavuşur, dere tepe gezer, koşar koşar yorulmadan hiç durmadan koşar. Kimi ise çok uzaklara uğurladığı sevdikleri ile buluşup hasret giderir. Herkesin ruhunda, kalbinde, aklında barındırdığı umut şehri farklıdır. Fakat hepsinin ortak bir yanı vardır o da huzur.

Hayat her şeyiyle bizim hizmetimize sunulan, ağır fakat kutsal bir imtihan. Bu imtihanı ise insanlar, canlılar ve doğa ile beraber yaşıyoruz. Etrafımızdaki her şeyin kıymetini bilerek, şükrederek ilerlersek hayatımız daha anlamlı bir hâle gelecektir eminim. Günümüz dünyasında bencilliğin çoğaldığı şu günlerde, birbirimizden yüz çevirme değil birbirimizin elini tutma yollarımıza ışık olma vakti. Kine, nefrete ve düşmanlığa inat...

ÖZLEDİĞİMİZ LİMAN

Esra AKDAŞ

YILKI

Ruhları birbiriyle tanışmış insanlar vardır bu hayatta, paydaları eşit kesirler gibi. O kesirlerin paydalarını kimse eşitlememiştir, en başından birbirlerine eşittirler. Sadece aynı işlemde bir araya gelmeyi beklerler. O işlemin yapılma olasılığının hesaplanması çoğu zaman mümkün değildir. Hangi matematikçinin elinde ne zaman hayat bulacağı da kestirilemez. Tam da bu noktada hangi şartlar altında olursa olsun toplanabilme ihtimallerine tutunur insan. Onlar zaten bir işlemde hemhâl olmak üzere yazılmış kesirlerdir. Bunu bilmek nefes aldırır, umut ettirir, hayal kurdurur...

Hayatta tahayyül edilemeyen ahvalde sonsuz olasılıkların cirit attığı vesilelerle aynı işlemlerde bir araya gelen sevgili dostlar vardır. Nasıl olduğunu anlayamadan kendisini bir dostluk işleminin ana elemanı olarak bulur insan. Kimi zaman pozitifliği ile işlemi büyütürken zaman zaman da negatif yönleriyle ilişkiyi zayıflatır. Çekirdeğinde kâinat sırrını saklayan insan için ne yaman çelişkidir bu! “Hangisini tercih etmeli? Neyi yermeli ve dahi neyi göklere çıkarmalı?” derken hatıra gelir:

“Dost dediğin matematiksel olmalı.

Sevinci çarpmalı

Üzüntüyü bölmeli

Geçmişî çıkarmalı

Yarını toplamalı

Kalbinin derinliklerindeki ihtiyacı hesaplamalı.” (Hz. Mevlana)

Demek dostun her hâli ayrı makbuldü. Aslolan dengedeki hikmetin muhafazasıydı. Bu yüzdendi benim işlemleri büyütürken dostumun onu küçültmesi. Onun her şeyi köpürtürken benim parçalara bölmemin altında yatan gizem buydu demek ki. Hikmetleri kelimelerin kalbine indiren işlemlere de bir şeyler ihsan etmiş miydi? Her şey isimle başlarken isimlerin birbirine muamelesinin altında yatan işlemlere de bir küçük pay düşmüş olabilirdi. O hâlde bu ihtimale tutunarak yol alınabilirdi. Ne de olsa hayat başlı başına küçük umutların peşinden koşulan bir maraton değil miydi? Ellerinden ve kollarından bağlanmış gibi görünse de kalbinden ve ruhundan özgürlüklere doğru gem vurulmamış taylar misali dörtnala koşuyordu insan. Her soluklanmasında diğerleriyle karşılaşır hikmetleri sorguluyordu. Neredeydi bunlar tam olarak, nasıl ulaşılabilirdi, görünce nasıl anlaşılacaktı hikmet oldukları? Bu sorular cevapsız kalmak üzere karanlıklara doğru yol alırken cevapların akışını seyretmeye koyulsaydı insan, bu karanlık gidişe hiç şahit olmayacaktı. Tayların yelelerini havalandıran rüzgârın nice hikmet fısıltıları taşıdığını duyacaktı. Ayaklarıyla ezdiği her bir toprak zerresinden kalkan dumanın havalandırdığı esrara şahitlik edecekti. Dinlenmek üzere duran tayların soluğu havada ve damla damla yere düşen salyalarındaki köpüklerde saklıydı hikmet. Hâlbuki yorulma algısı yoktu, durmadan sonuna kadar koşabilirdi özgürlüğe. Bunun tadına bakmış ve şimdiye kadar onu hiç kimse dizginlememişti. Engel yoktu ki hayatta, her yerden yağın bunca hikmeti neden durdursundu? Mademki dengedeki hikmeti arıyordu, durmaya ne lüzum vardı? İnsanoğlu oturduğu yerden ararken o havalandığı yerde tüm aradıklarını bulmuştu.

Az ötede, herkesin hikmetleri görmemesi için tozu dumana katarak yol alan yilkı göründü. Her biri dengedeki hikmeti gören taylar bunun sarhoşluğu ile birlikte yol almaya başlamışlardı. Hüthüt misali başında hakikat tacı taşıyan bir liderleri vardı. Ve buraya gelene kadar pek çokları ya yolda kalmış ya da yolun çilesine dayanamayıp heba olmuşlardı. Toz duman arasında sayıları seçilmiyordu, kaç tane oldukları önemli de değildi. Neden koştuklarını bilenlerin sayıları kimine az kimine çok görünürdü. Dizginin tadına bakmadan hikmet şerbetinden içmiş olan tay çatlarcasına yilkıya doğru koşmaya başladı. Hem o değil miydi durmanın değil koşmanın arasında dengeyi bulan. Bulduğunu muhafaza etmek istercesine karıştı yilkıya. İşte o an yilkıdaki tüm atlar aynı işlemde yer alan eşit paydalarıyla birlikte sonuca doğru bir adım attılar.

Nasıl bir araya geldiklerini hiçbir zaman anlayamayan insanoğlu, doğru zaman geldiğinde işlemin tamamlanacağını anladı...

Beyda TOPAN

BENİM GÖNLÜM SENDE

Eğitim sisteminin vazgeçilmez sorusudur “Büyü-
yünce ne olacaksın?”
Eğitim sisteminin olmazsa olmazı, boş derslerin ya
da okulun ilk haftasının kurtarıcı sorusudur. Bir
ders kesin dolu dolu geçer hem de tüm öğrenciler
söz hakkı alır. Alan memnun satan memnundur.
Aslında faydası olan bir etkinliktir, hedef koyma-
nın bir sürü olumlu sonucu vardır. Öğrenciler
gideceği yolu seçer, hayal kurar, bu yolda neler
yapacağını öğrenir. Bunlar bu keyifli geçen dersin
olumlu yönleridir. Peki ya “Büyüyünce ne olacak-
sın?” sorusuyla doldurulan derslerin kaç gönül
kırdığı bilinir mi? Cumhurbaşkanı olacağım,
diyen çocukla dalga geçilir, “Astronot olacağım”
diyen çocuğa “Tabii tabii!” denir, “Doktor ya da
öğretmen olacağım” diyen çocuğa, “Doktorlar,
öğretmenler hâllerinden memnun mu acaba?” ya
da “İşsiz kalırsın” denir. Bu gönül kırmalar, ilkokul
sıralarından üniversite tercih seçimine kadar gider.
Kaç öğrencinin tercihini annesi babası veya öğret-
meni yapmıştır! Kaç öğrencinin hevesi kaçmıştır,
hayalleri yıkılmıştır, gönlü kırılmıştır. Kaç öğrenci
tıp fakültesi son sınıfta okul bırakmıştır, doktor
olmak istemediğini fark ettiğinde. İnsanlar ODTÜ
fizik öğretmenliği mezunu insanların tercihen
otobüs şoförlüğü yaptığına şahit oldular.

Gönül ne demektir? TDK'ye göre: Sevgi, istek, düşünüş, anma, hatırlar vb. kalpte oluşan duyguların kaynağı demektir. Ekşi sözlüğe baktığımızda ise "Başka dillere çevrilemeyen, çevrilmeye çalışıldığında anlamını vurgusunu kaybeden, kalbin hassas noktası," yorumunu görürüz. Ne mutlu bize ki 'gönül' bu topraklardan çıkmış bir kelimedir. Ama neden gönül gibi bir kelime gönül kırıklığı ile anılır.

Ben bir öğretmen bir anne bir abla olarak çok korkarım bir çocuğun gönlünü kırmaktan, hayalini yıkmaktan. Gönül kırmak zaten baştan aşağı feci bir durum iken bir de bir çocuğun gönlünü kırmak tam bir felakettir. Bir çocuğu dinlerken gerçekten inanırım anlattığı hayallere, koyduğu hedeflere. "Hem arkeolog hem astronot olacağım" diyen çocuğa "Gerçekten mi?" diyebilmektir yücelik. Öğretmenim ben doktor olduktan sonra İngilizce öğretmeni olacağım, diyen çocuğa "İstersen tabii ki olursun," diyebilmektir büyüklük; "Bu ülkeden astronot mu çıkmış ki sen olacaksın ya da 6 yıl tıp okuduktan sonra bir de öğretmenlik mi okunur?" demek çok büyük yanlıştır. Hayaller olmadan gerçekler var olmaz!

Sadece gönlü kırılanlar çocuklar mı? Hayır! 7'den 70'e herkesin bir gönül kırıklığı hikâyesi vardır. Bazıları sevdiği insanla evlenememiştir bazıları çok büyük haksızlığa uğramıştır. Bazıları iş verenine,

işine küsmüştür. Erdem hem gönül kırmayıp insana değer vermektir hem de gönlünü kırıldığı yerden tamir edebilmektir. Evet eskisi gibi olmaz ama hayata devam edebilmektir önemli olan, başkasının gönlünü kırmadan!

Ne şanslıyız ki bu topraklarda doğduk, hep güzel anılarla bu topraklardan göçüp giden sanatçılar tanıdık. Kemal Sunal, Barış Manço, Hulusi Kentmen, Barış Akarsu... Bize dürüstlüğü, insana değer vermeyi öğrettiler.

Kemal Sunal güldürürken düşündürdü, aile babalığıyla örnek oldu.

Barış Manço, çocuk sevgisini gösterdi bize, insana değeri, vatanın milletin nasıl sevilleceği konusunda örnek oldu. 7'den 70'e programında yıllarca, bir çocuğun bile gönlünü kırmadı.

Hulusi Kentmen, zengin aile babasını oynarken, otobüsle işe gelip gitti, şikâyet etmedi.

Barış Akarsu, ah Barış Akarsu, gencecik yaşında, ardında bıraktığı tüm hikâyeleri... Herkesin gönlünü almış, herkesin gönlünü kazanmış güzel insan! Ne çok insan kazanmış hayatında, ölümünden yıllar sonra bile insanlar onu çok güzel anıyor. Aklımıza Barış Akarsu gelince 'gönül' diyorum, gönlü güzel insan. Allah Rahmet Eylesin.

Tuğba BADEMCİ

BARIŞ GİBİ

Ya ben yalnızlığı istiyorum ya da yalnızlık beni seçiyor
Yorgun kalabalıklarda içimde sessiz sedasız....
Ta derinlerde “Kaç!” deyişini duyuyorum.
Ne bir sabahın başlangıcında ne de bir karanlık gecede buluyorum kendimi.
Yokluktaki sessizliğimi dinlerken,
Cesaretimin arkasına gizlenen korkularımın tınısını duyuyorum.
İşte tam orada bulduklarımın kalıyorum.
Kaçarsam kovalayacak; yaklaşısam yakacak.
Ne karanlık bu ne de aydınlık.
Güneş ne doğacak ne de batacak.
Ne hükmü verilmiş bir cezalı ne de beraat ettirilmiş bir mahkûm.
Karlarını eritmiş, baharın başlangıcında çiçek açmayı unutmuş toprak gibi.
Mutluluğu vadeden hayatın sana,
Şaka yaptım ya da vakit tamam gidiyorsun, demesi...
Hayat bazen bir yarış bazen de yarışı kazanan bir BARIŞ gibi
Suyu, AKARSU olup coşmuşken, önüne hendekler konulması,
Bir doğum günü sabahı, hayatının son bulması,
Gönüllerde bir kahraman olup bunu görememek gibi.
Zıtlıkların arasında işte tam da hayat, bir BARIŞ gibi!

Elif GÜZEL

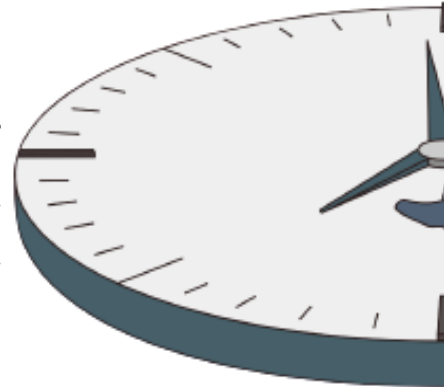
YAŞAM BİR AN

Zor imiş meğer, zor imiş meğer...

Gidince dönmesi, dönünce sevmesi yeniden. Yeniden başlamaya mecali kalmazmış ademoğlunun bazı bazı. İşte o vakit demişler; durmalı, düşünmeli. Neden gitti ne vakit döndü? Nasıl gitti nasıl döndü? Koca dünyada dert çekmesi bir kalana düşmedi ya! Giden de ya derdinden gittiye?! Şifayı gitmekte arayıp dönmekte bulduysa! Ne dese nereden baksa anlar insan diğer insanları. Sevelim diye mi yoksa sevillelim diye mi geldik dünyaya? Nasıl bir tezahürle aydınlatır yaşam bizi? Gün ola harman ola...

İçimizdeki duyguların coşkun bir şelale gibi aktığı yerler ve insanlar vardır. Onların varlığı hayatımızı anlamlı kılar. Yerler dönüşür, insanlar değişir. Peki biz aynı mı kalırız? İnsanın ömrü için iki şeyin kesin olduğuna inanılır. Bu diğer her şeyin başkalaşıp farklı seçimlerle değişebileceğini gösteriyor olabilir, neden olmasın! Bu durumdan hareketle kimseyi hayatımızda kalıcı bir yere koymamalı. Koyduksa da oranın bir misafirhane olduğunu kabullenmeli. Tıpkı dünya gibi. Biz dünyada misafir, kalplerimiz misafirhanede bir oda...

Aldığımız ilk nefesle başlayan hayatımız, nerede, nasıl bir nefeste son bulacak? Bilmiyoruz. Bir sarayda dünyaya göz açıp bir ormanda gözümüzü yumabiliriz. Dünyanın bir parçasıyız ve küçük birer dünyayız. Nasıl yaşanmalı ne şekil yaşanmalı? İçimizi ısıtacak insanlar nerede? Kalbimizi nasıl soğuttuk?

Üzülüyorsa neden bunu kendimize yapıyoruz? Gurur mu, sevmek mi ön planda olmalı!? Eğer sevmeyi seçmek ise doğru olan, neden bu kadar zor seçmesi? Gurursa aslolan neden acıtıyor vazgeçmesi?

İnsanın zihnindeki soru yağmuru bu kadar şiddetlendiğinde, bir yol bulmalı; gökkuşağını çıkarabilen güneşli bir fikir gibi. Koklayarak çiçekleri baharı getirmeli çiçekleri görerek gülümsemeli. Ve tüm katettiği yol için şükretmeli. Şükürler olsun geldiğim an için ve uğurlar olsun tüm gidenler için. Gitmek zorunda kalanlar için. Hepimizin ruhu şad olsun...

Asya Alin ARSLAN

GİZ DÖKÜMÜ

Sabaha doğru 04.00'le 06.00 arası en sevdiğim saat aralığı...

Bütün bir günü bu iki saate sığdırabilirim fakat geri kalan yirmi iki saati bu iki saatten özenle ayırıştırmayı uygun bulurum.

Hava karanlık. Önce horozlar uyanıyor ardından kuşlar ve daha sonra köpekler... Kuşlar ötüşmek için birbiriyle yarışırken nasıl mükemmel bir senfoni yakalıyor farkında mı acaba? Güneş, sarının tonlarını özellikle bu vakitte nasıl yansıttığını biliyor mu mesela? Gökyüzüne bakıp içime çektiğim ve günün hiçbir anında duyamadığım o kokunun adı ne tam olarak? Bilmiyorum. Sadece hissediyorum. Bilinmeyen ama hissedilen şeylere saygım sonsuzdur.

Huzursuzluğum hava tam aydınlandıktan sonra başlar. O sırada birçok şey için geciktiğimi fark etmekle birlikte, güne başlamaya ne kadar hazırlıksız olduğumu anlarım. Bu memnuniyetsizliğimi güneşi var edip belirli bir düzene oturtup onu görevlendirene bir saygısızlık olarak değerlendirerek kendimi eleştirir, tabiri caizse ağzıma acı biber sürer, susturur işime gücüme devam ederim.

Böyle anlatınca William Yeats'in " İnsanın hayatta kalmak için kendinden bir parçasını şeytana vermesi gerekir, ben eleştirilerimi veriyorum," sözlerini anımsıyorum.

Eleştirilerim her şeyden ziyade kendimi yola getirmeye azmetmiş bir asker gibi... Her gün nizami şekilde beni yola getirip o iki saat içinde adam ediyor sanki. Geriye kalan yirmi iki saat; kendimi kaybedip dünya telaşı dedikleri şeyleri başıma toplayarak, huzursuzluğumun üzerini örtmekle geçiyor.

Bir kişi veya bir konu ile ilgili araştırma yapacağımız zaman, arama motorlarına bakar, “Kimmiş bakalım bu kişi” der ve tıklarız o ismi, geri bildirimler yağar o kişi veya konu ile ilgili. Okuruz kimimiz ilk çıkan sonuçlara bakar o sonuçları doğru olarak kabul eder okumaya devam ederiz. İnanırız; belki inanılması gereken bir bilgidir, beklide inanılmaması gereken... Kimimiz inanmayız, belki de güvenilmesi gereken bir açıklamadır, ya da tam tersi... Yaman çelişki. Şöyle 90’lı yıllarda yaşıyor olsaydık bu düşüncelerimle ilgili, yazdıklarımınla çelişirdim herhâlde. Çünkü şöyle düşünürdüm, “Herkes bakış açısını kendi penceresinden algılar, kendiniz için niyetiniz ve görüşünüz ne ise dışarıyı da öyle görürsünüz.” (Şimdilerde hâlâ birçok mevzu için öyle düşünmekteyim amma velakin o başka bir gün yazacağım yazının mevsusu olsun.) Ancak bu yukarıda yazdığım mevzu görüş değil ki tamamen dijital okuma bilgisi ile ilgili arkasını bilgiye yaslayabileceğimiz bir çıkarım.

“Hangi arama motoru güvenli?

Hangi adresin güvenilir olup olmadığını nasıl anlarım?

Hangi yazıyı nereden bulabilirim?” gibi sorular...

Aslında sorular çok kıymetli. Sorular bizi konular ile ilgili kültürel birikime iter. Bazen cevaba gerek yoktur. Bazense şöyle tespitlere ulaşmamızı sağlar;

Bu yazıyı bu şekilde, bu anlam ile -bu ironi ile- bu kurum/kişi asla yazmaz vb...

Ben küçükken çok iyi hatırlarım; annem sabah yürüyüşe kalkardı. Ve ben de sabahın 05.00’inde gözümün çöp batmışçasına uyanır, kalkar annemin ve yürüyüş takımının peşine takılırdım. Annem enerjik, ışık saçan bir Anadolu kadınıydı. Onunla bir etkinliğe katılmak insan anatomisinde ışık nasıl yayılırın manasının vücut bulmuş hâliydi. Velhasıl kelimeler yürüyüşten dönerken mahalle bakkalıyla iki lafın belini kırar ve evimizin önemli değerlerinden bir parça olan gazetelerin her birinden birer tane alırdık. Eve gelir kahve yapar annemle beraber ev halkı uyanana kadar muhabbet eder gazetede haberleri değerlendirirdik. Aaaa! Sonraları fark ettim ki ben, benim tüm gazetelerin yazı, kupür ve sayfa düzenini okuma bilincim gelişmiş. Gazetelerin isimlerini görmeden parçalarını gördüğümde hangi sayfa hangi gazetenin parçası tanıyiveriyordum. Bunu yaşayarak deneyimlemek nasıl muhteşem anlatamam.

Tüm bu yaşanmışlıklar ile beraber annemin öncülüğünde akşamları ailecek heyecan ile izlediğimiz bir yarışma vardı. Heyecanla izlerdik! Tüm yarışmacıları aynı heyecan ve coşkuyla izlerdi annem. Özellikle Barış Akarsu’yu. Finalistlerden biri olmuştu artık. Barış Akarsu hakkında araştırıp bulabileceğiniz bilgiler ‘kurumsal kültür’ dışında paylaşımlardır. Gazetenin bu gazete bunu yazar/ yazmaz demenize ihtiyaç bırakmaz. Çünkü bazı isimlerin kim olduğunu yazarak sorduğunuzda dijital okuma becerinizin olmasına gerek olmaz. Çünkü o, bu, şu vb. demeden bütünleştirici ortak payda oluşturmuş ve kurumlar o isimde hemfikir olmuştur. Barış

BARIŞ
Demet ANTI

AKARSU

EPÜZÜMÜ

Akarsu da öyle bir insandı.

Arama motorlarından baktığınızda ismin güvenilirliği ile bağlantılı olarak gerçek bilgiler edineceğiniz bir kişidir Barış Akarsu. Türk şarkıcı ve oyuncudur. Çocuk yaştan beri müziğe duyduğu ilgiden dolayı çeşitli enstrümanları çalmayı öğrendi. 2004 yılında profesyonel anlamda müzik yapmak için arkadaşlarının ısrarı üzerine yayında olan bir müzik yarışmasına katıldı.

29 Haziran 1979'da doğdu. 29 Haziran 2007'de trafik kazası geçirdi. 4 Temmuz 2004'te birinci oldu. 4 Temmuz 2007'de öldü. Tarihler iz bırakıyor. Daha da anlamlısı insan iz bırakıyor. Türkiye'de büyük bir sarsıntıya neden oldu bu değerli sanatçının ölümü. Neden mi? Biz insanlar değerlerimizle yaşarsak anlamlı bir hayat yaşarız. Bu değerler için kimse "Al, bu senin değerlerin" demez. Kimsenin onayına ihtiyaç yoktur bunları iç dünyamızda oluşturmak için. İçin bilir, dersin. Yaşadığın ülke Türkiye ise Nimet (ekmek), aile, evlat, büyüklere saygı, küçüklere sevgi ortak paydalardan. Buraları canlandırmanı unutmaz bu ülke. Herkesin damağında bir tat, burnunda bir koku, gözlerinde bir bulut, kulağında bir melodi, boğazında bir düğüm, kalbinde bir yol, zihninde bir anı, tüylerinde (damarlarında) bir ürperti, bilincinde bir ışık bırakır. Bıraktı. Biyografisinden çok daha farklıydı bıraktığı iz.

Mahalle kültüründe doğmuş, 22 senesini mahallede yaşamış bir insanım. Ve amcamlarla aynı avluyu paylaşırdık. Dedem ve babaannemle büyümüş olma zenginliğini yaşadım. Annem ailemizin motivasyonunun mihenk taşıydı. Birlik ve beraberlik bilinci gelişmiş, bildiğini paylaşmayı ve yaymayı karşılıklı beklemeden ilke edinmiş bir kadındı. Eğlenmeyi de sevmeyi de ağlamayı da kızmayı da bilirdi. Sevgi vardı kalbinde hep. Ama her zaman. Bağlarımız çok kuvvetliydi. Arkadaşça sohbet eden bir anneydi. Eskiden nüfus sayımları sayım yapan memurun evlere gelerek tabiri caizse evdeki kafaları saymasıyla yapıldı. Annemin olduğu atmosferde sayım yapan memur "Yahu ne kadar farklı bir enerjiniz var" derdi. Gelen gitmek istemezdi. Arkadaşlarım annemle sohbet etmek için can atardı. Öyle bir anneydi.

Barış Akarsu saygıdeğer sanatçımız Cem Karaca'nın seslendirdiği 'Islak Islak' Şarkısı ile gönümüzü fethettiği anların dışında, bir programda annesi için söylediği bir şarkı ile de gönülleri fethetmişti. Tüm Türkiye'de tanınan ve herkes tarafından sevilen biri olmak evet kolay değildi. Çünkü canımız ülkemizde yaşayan her insan bilir ki her vatandaş yüreği samimi çarpan kişiyi gözünden tanır. O samimiyetle tanınan sanatçımız Barış Akarsu, annesinin ve tüm ülkenin kalbinde iz bıraktı gitti. Annem de bizim kalbimizde.

Giden gidiyor mu, kalıyor mu? Takdir sizin. Ancak şunu söyleyebilirim ki hiçbir şey yok olmuyor. Barış Akarsu'nun heykeli doğduğu şehirde, sevgisi kalbimizde. Annem en sevdiği çiçek hanımeli ile her annelere giderken sokağın başında gördüğüm capcanlı hâli ile hâlâ burnumda tüter. Onunla beraber izlediğimiz yarışmada, Barış Akarsu'nun birinci olduğu gün, annemin sevinç çığlıkları, kulağımda çınlar. O gün bu gündür 'Islak ıslak' şarkısı bir başka ıslatır bizim aileyi.

YARIM KALAN HİKAYELERİN YENİ NESİL TAŞIYICILARI

İnsan, var olduğundan bu yana hep bir hikâyenin içindedir. Ya duyduğu ya inandığı ya da kendi oluşturduğu... Ya duyduklarımıza inanmayı seçeriz ya da onları kulak ardı edip kendi hikâyelerimizi oluşturmayı gün gün. Her yeni günle başlayan hikâyemiz bazı günler bambaşka bir yere evrilir. Bazen de hep aynı olağanlıkla devam eder. O zaman başlarız mızımızlanmaya "Her günüm bir diğerinin aynısı, hep aynı şeyler başıma geliyor" diye sızlanmayla geçer günlerimiz. O zaman durup düşünüp irdelemeli insan, "Bu hikâye benim oluşturduğum bir şey mi yoksa başkalarının benim için uygun gördüğü hikâyenin içinde mi var oluyorum?" Kim biçiyor benim hikâyemde rolleri, olayları ve durumları? Ben yerimde sayarken yanımdan geçen herkesin bir düğüm attığı bir kördüğümün içinde mi yer alıyorum?

Doğduğumuz an başlar hikâye anlatıcılarının etkisi hayatımızda, hatta daha büyük annelerimizin karnından bugünlere geldiği rivayet edilir hikâyelerimizin. Büyük büyük dede ve ninelerimizin karmalarını taşıyıp o hikâyenin devamını oluşturduğumuz da rivayetler arasındadır, "Bu ben değilim, ben böyle düşünmüyorum" dediğimiz anların içinde bambaşka birinin hikâyesinde var olmaya devam ediyor da olabiliriz. O zaman yarım kalan hikâyelerin yeni nesil taşıyıcıları sayılmaz mıyız? Bir karmanın içinde döne dolaşa kendimizi yeniden var etme yolunda bulduğumuz o hikâyelerin içinde savrulmaz mıyız? Doğduğumuz andan beri duyduğumuz, bize her öğün sunulan düşünce kalıplarının içinde oluşan hikâyemizi "Benim hikâyem" diye sahiplenmek olası mıdır?

Zamanın içinde, inandığımız değerlerden ve başkalarının bakış açılarının toplamından oluşan hikâyemiz bizi ömrümüz boyunca taşıyabilir mi? Bir yerde tökezlemez miyiz, bize ait olmayan sıkıştığımız o hikâyelerin içinde? Ben hep kaybedenim, hikâyesine sahipsek bu kaybediş hikâyesi bir yerde miadını doldurup isyana yol açmaz mı? Ya da “Ben hep kazananım” hikâyesine inandığımızda ilk kaybedişte tepetaklak olmaz mı kalbimizin sırça köşkleri? O zaman sıkıştığımız her hikâye bize bir an gelip üç beş beden büyük ya da dar gelmez mi? İnsan, idrak etme ve aklını kullanma yetisiyle donanımlı, yaratılanların en yücesi sıfatıyla sırlanan can, kendine biçilen tüm

rollerden azade yeniden bir hikâye oluşturamaz mı? Sonuna kadar sahip çıktığı, kimsenin kendisine giydirmediği bir kılıf olmadan, dayatmaların, sahte düşünce kalıplarının içinde sıkışmadan, kendi sorumluluğunu alarak, kendine yepyeni bir hikâye yazamaz mı? İnsan olmanın sorumluluğunu alarak, seçimlerinin sorumluluğunu bilerek, kendini kendinden yeniden doğuramaz mı? İnsan bir kez annesinden doğup bir kez de yepyeni hâliyle seçimlerinden doğamaz mı? Her yeni hikâye yeni bir doğum sayılırsa yeniden doğmaz mıyız her bir hikâyemizin içinde? Her anımıza sahip çıkarak her oluşumuzu onurlandırarak her seçimimizin karşısında dimdik durarak, dünyaya yeni hikâyemizi bağıra çağıra duyuramaz mıyız?

Zor mu? Mümkün mü? İmkansız mı? Yok ben almayayım, böylesi daha iyi mi? Hepsi bizim hepsi insana dair. Bir hikâyenin içinde sıkışmadan olduğu gibi kabullenişle “ Ben böyle iyiyim, bu hikâyem güzel,” demek de “Hayat benim her seçimimde her hikâyemde yeniden var olma gücüm de var, hikâyemin sahibi benim,” demek de...

Doğru yanlış, iyi kötü, az çok, yok. Kime ne kadarı kâfiyse... Hem bir teslimiyet ve kabulde hem de “Ya başka türlü mümkünse!” demenin sorgulamasıyla...

İnsanız nihayetinde, hâlden hâle, andan ana, dünden bugüne değişen varlıklarız. Ruhundan ruhuyla lütfelenen canlarız. Aynı zamanda bir kapı eşiğinde sus pus olan aciz canlarız da... Hepsi biz hepsi hikâye. Siz hangisini seçip hangisiyle hemhâl olmayı tercih ederseniz...

Yol bizim, hikâye bizim, seçim bizim, hâl bizim... Gerisi hikâye, gerisi lafû güzaf.

Hatice ÇEMREK GÜLER /HIÇ

SİZDEN GELEN

Hatice Çemrek GÜLER

FOTOĞRAFLAR

Büşra AYRANCIOĞLU

Şahsen ben insanları yargılamak yerine, onları anlamaya çalışmaktan zevk alıyorum.

Stefan Zweig

Güvenli sularda fazla yüzdüm. Şimdi boğulma vakti.

Sylvia Plath

“Her şeyden hoşlanman gerekmez.
Yalnızca anlamalısın.”

Ernest Hemingway

Neşeli manzaraların altında hüznün yattığı görülür.

Nikolay Gogol

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından başlatılan köy okullarına kütüphane kurma projesi bugün itibariyle **28 okula ulaşmıştır**. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

Gidilen okul sayısı: 28
Götürülen kitap sayısı: 10175
Toplanan kitap sayısı: 12117

 Geleceğimiz Kitapta

 @geleceğimizkitapta